

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

- 1) ศึกษาปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นแนวทางการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู
- 2) ศึกษาความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นข้อมูลในการพัฒนาการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,200 คน จำนวน 21 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2549 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) กำหนดความคลาดเคลื่อน ของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 300 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 แบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ ของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา อายุราชการ

ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 โดยศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

1) คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา (Computer for Education Administration)

2) คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา (Computer for Education Service)

3) คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน (Computer Assisted Instruction)

ตอนที่ 3 ความต้องการ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

1) คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา (Computer for Education Administration)

2) คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา (Computer for Education Service)

3) คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน (Computer Assisted Instruction)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามวิธี และขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัย ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 และผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 แห่ง

2) ผู้วิจัยทำคำชี้แจงอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยขอให้ตอบแบบสอบถามตามข้อเท็จจริง

3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและให้คำแนะนำ กลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับลักษณะของแบบสอบถาม และวิธีการกรอกแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง อีก 7 วัน หลังจากแจกแบบสอบถาม

4) ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองและตามแบบสอบถามคืนให้ครบ 100 %

5) รวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่แจกไป 300 ชุด ได้คืน 300 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

6) แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาและความต้องการ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ โดยทุกฉบับเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) วิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ปัญหาและความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนแบบปลายเปิดเก็บรวบรวมสรุปเป็นข้อเสนอแนะ

6. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 สถานภาพโดยทั่วไปของครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยเป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.00 เพศชายร้อยละ 32.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 46 – 50 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 26 – 30 ปี มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับพอใช้ โดยได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์จากการฝึกอบรมระยะสั้น และส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้เป็นส่วนตัว สรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

6.1 ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยศึกษาปัญหา 3 ด้าน คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาทั้ง 3 ด้าน ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีปัญหา มากอันดับหนึ่ง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนอันดับสอง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา และอันดับสุดท้าย คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาหนักเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และในด้านนี้มีปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง ขาดคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนแต่ละห้องเรียน ขาดเครื่องโปรเจคเตอร์โทรทัศน์ที่ใช้ในการสอน และขาดการทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ ส่วนด้านที่มีปัญหาอันดับสอง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และในด้านนี้มีปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง ไม่มีบริการข้อมูลงานทะเบียนประวัติลา-มาสายด้วยคอมพิวเตอร์ ไม่มีบริการบริการข้อมูลจัดตารางสอนจัดสอนแทนด้วยคอมพิวเตอร์ และขาดโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ และด้านที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และในด้านนี้มีปัญหาหนักที่สุดในเรื่องจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอต่อการใช้งาน งบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และขาดการสนับสนุนเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัยของครู

6.2 ความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยศึกษาความต้องการ 3 ด้าน คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา และด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าความต้องการทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความต้องการมากอันดับหนึ่ง คือด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา อันดับสอง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน และด้านที่มีความต้องการอันดับสุดท้าย คือ คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และในด้านนี้มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง ต้องการให้มีการบริการข้อมูลงานพัสดุสารบรรณด้วยคอมพิวเตอร์ ต้องการการส่งเสริมให้ครูใช้คอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมงาน ต้องการให้มีการบริการข้อมูลงานทะเบียนประวัติลา-มาสายด้วยคอมพิวเตอร์ ส่วนด้านที่มีความต้องการเป็นอันดับสอง คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และในด้านนี้มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง ต้องการสนับสนุนจากผู้บริหารในการใช้คอมพิวเตอร์จัดการเรียนการสอน ต้องการห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ต้องการการกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน และต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในการเรียนการสอนประจำทุกห้องเรียน ส่วนด้านที่มีความต้องการเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และในด้านนี้มีความต้องการมากที่สุดในเรื่อง ต้องการให้พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการใช้

คอมพิวเตอร์ ต้องการเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพให้เพียงพอต่อการใช้ และ ต้องการให้จัดงบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์แต่ละปีอย่างเพียงพอ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในการศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ปัญหาใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู
  - (1) โรงเรียนขนาดเล็กและอยู่ไกลจะขาดโอกาสเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี
  - (2) การใช้คอมพิวเตอร์ยังไม่ลงสู่ห้องเรียน
  - (3) การอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ไม่ต่อเนื่อง
- 2) ความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู
  - (1) ต้องการให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้กับ โรงเรียน
  - (2) ควรจะมีคอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลที่นักเรียนควรทราบไว้บริการนักเรียน
  - (3) ควรจะมีศูนย์กลางคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล
  - (4) ต้องการเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง
  - (5) ต้องการให้มีการอบรมการผลิตสื่อที่ใช้กับคอมพิวเตอร์โดยวิทยากรที่ชำนาญ มาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยเทอมละ 1 ครั้ง หรือ เดือนละ 1 ครั้ง
  - (6) ควรมีแผนพัฒนาบุคลากรในการใช้คอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนา การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริการระบบ สารสนเทศของโรงเรียน
- 2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของครู
- 3) ควรศึกษาผลกระทบของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน